

Opis

Fundacje nie muszą być tylko instytucjami charytatywnymi, mogą prowadzić z powodzeniem działalność gospodarczą, co im samym daje niezależność, a może też być przydatne w biznesie ze względu na unikalną w prawie polskim kapitałową formę fundacji. W publikacji w szczególności omówiono:

- prawidłowe formułowanie statutu fundacji, zwłaszcza w zakresie relacji celu statutowego do działalności gospodarczej,
- kwestie podatkowe,
- prowadzenie działalności gospodarczej w formie fundacji z przedstawieniem korzyści podatkowych, ale też z zagrożeniami, które mogą powstać w związku z udziałem fundacji w biznesie,
- postępowanie w przypadku połączenia, przekształcenia, likwidacji albo postawienia fundacji w stan upadłości,
- udział fundacji w szerszych strukturach biznesowych: koncernach, holdingach, konsorcjach,
- odpłatną działalność statutową fundacji, które mają status organizacji pożytku publicznego.

W opracowaniu wskazano także rozwiązania dotyczące udziału fundacji w biznesie w innych krajach Unii Europejskiej oraz w USA.

Adresaci:

Książka jest skierowana przede wszystkim do członków organów fundacji, fundatorów. Zainteresuje również adwokatów, radców prawnych, doradców podatkowych, a także teoretyków prawa.

Informacje o autorach (redaktorach)

Joanna Dominowska - doktor nauk prawnych; adiunkt w Kolegium Zarządzania i Finansów Szkoły Głównej Handlowej; adwokat; autorka licznych publikacji, ekspertyz i opinii prawnych z zakresu prawa fundacyjnego; doradza przy tworzeniu fundacji, prowadzi procesy gospodarcze związane z prowadzeniem działalności gospodarczej przez fundacje; w praktyce zawodowej, a także w działalności naukowej zajmuje się problematyką prawa cywilnego, fundacyjnego i stowarzyszeniowego.

Spis treści

Wykaz skrótów | str. 11

Uwagi wstępne | str. 15

Rozdział 1

Istota fundacji a działalność gospodarcza | str. 19

1.1. Podstawowe cechy fundacji | str. 19

1.2. Najważniejsze pojęcia i wyłączenia | str. 23

1.2.1. Pojęcia | str. 23

1.2.2. Wyłączenia | str. 41

Rozdział 2

Otoczenie prawne fundacji | str. 49

2.1. Podstawowe fakty o fundacjach i prowadzonej przez nie działalności gospodarczej w Polsce i na świecie | str. 49

2.1.1. Liczba fundacji w Polsce | str. 49

2.1.2. Źródła przychodów i stopień ekonomizacji fundacji na tle polskiego trzeciego sektora | str. 51

2.1.3. Znaczenie i źródła przychodów fundacji na świecie | str. 56

2.2. Fundacja w systemie prawnym | str. 60

2.2.1. Uwagi wstępne | str. 60

2.2.2. Fundacje a korporacje | str. 61

2.2.3. Fundacje a stowarzyszenia | str. 66

2.2.4. Fundacje a trusty | str. 68

2.2.5. Fundacje a fundusze | str. 69

2.2.6. Fundacje a partie polityczne | str. 74

2.3. Fundacje korporacyjne | str. 78

2.4. Rola fundacji w państwie i społeczeństwie | str. 82

2.5. Rola fundacji w sytuacji ułomności kontraktowej | str. 83

2.6. Podsumowanie | str. 86

Rozdział 3

Działalność gospodarcza a statutowy cel fundacji | str. 90

3.1. Istota i znaczenie statutowego celu fundacji | str. 90

3.2. Określenie celu fundacji w polskim prawie | str. 94

3.2.1. Zgodność celu fundacji z podstawowym interesem RP | str. 94

3.2.2. Społeczna użyteczność jako cel fundacji | str. 95

3.2.3. Cel gospodarczo użyteczny fundacji | str. 99

3.3. Prowadzenie działalności gospodarczej jako statutowy cel fundacji | str. 105

3.4. Działalność gospodarcza a inne rodzaje działalności fundacji | str. 113

3.5. Działalność fundacji a przywileje publiczne | str. 117

3.5.1. Modele zwolnień podatkowych na świecie | str. 117

3.5.2. Model zwolnień podatkowych w Polsce | str. 124

3.5.3. Przywileje podatkowe dla fundacji, które są organizacjami pożytku publicznego | str. 131

3.5.4. Zwolnienia pod warunkiem nieprowadzenia działalności gospodarczej | str. 133

3.5.5. Uwagi podsumowujące | str. 136

3.6. Nadzór nad fundacjami | str. 138

3.6.1. Modele i narzędzia nadzoru | str. 138

3.6.2. Raportowanie i audyt | str. 144

3.6.3. Nadzór i kontrola | str. 147

3.7. Podsumowanie | str. 152

Rozdział 4

Rola działalności gospodarczej w funkcjonowaniu fundacji | str. 154

4.1. Granice dopuszczalności prowadzenia działalności gospodarczej przez fundacje | str. 154

- 4.2. Działalność gospodarcza jako sposób realizacji celu fundacji | str. 158
 - 4.2.1. Uwagi wstępne | str. 158
 - 4.2.2. Model usługowy działalności gospodarczej | str. 160
 - 4.2.3. Powiązanie działalności gospodarczej ze statutową | str. 163
 - 4.2.4. Zysk z działalności a statutowy cel fundacji | str. 165
- 4.3. Działalność gospodarcza jako źródło dochodów fundacji | str. 167
- 4.4. Znaczenie działalności komercyjnej fundacji w gospodarce | str. 173
 - 4.4.1. Działalność gospodarcza fundacji w liczbach | str. 173
 - 4.4.2. Konkurencyjność fundacji w biznesie | str. 178
 - 4.4.3. Preferencje podatkowe a konkurencyjność fundacji | str. 181
 - 4.4.4. Ochrona konkurencji i konsumentów | str. 186
- 4.5. Destynatariusze fundacji a jej działalność gospodarcza | str. 192
- 4.6. Podział, łączenie, przekształcenie i zniesienie fundacji a jej działalność gospodarcza | str. 200
 - 4.6.1. Podział, łączenie, przekształcenie fundacji | str. 200
 - 4.6.2. Likwidacja fundacji | str. 207
 - 4.6.3. Likwidacja działalności gospodarczej fundacji | str. 211
 - 4.6.4. Postępowanie w przypadku upadłości fundacji | str. 213
- 4.7. Podsumowanie | str. 218

Rozdział 5

Prowadzenie działalności gospodarczej wewnątrz fundacji | str. 221

- 5.1. Uwagi wstępne | str. 221
- 5.2. Aspekty decyzji o podjęciu działalności gospodarczej | str. 222
 - 5.2.1. Argumenty finansowe | str. 222
 - 5.2.2. Planowanie działalności gospodarczej, postanowienia statutu | str. 223
 - 5.2.3. Firma fundacji-przedsiębiorcy | str. 229
- 5.3. Środki przeznaczone na działalność gospodarczą | str. 231
- 5.4. Wyodrębnienie organizacyjne | str. 235
- 5.5. Wydatki na działalność gospodarczą | str. 238
- 5.6. Zarząd | str. 241
 - 5.6.1. Skład zarządu | str. 241
 - 5.6.2. Odpowiedzialność odszkodowawcza członków zarządu | str. 246
- 5.7. Audyt wewnętrzny i nadzór | str. 254
- 5.8. Majątek, inwestycje | str. 258
 - 5.8.1. Postanowienia statutu co do inwestycji | str. 258
 - 5.8.2. Majątek polskich fundacji | str. 260
 - 5.8.3. Inwestycje kapitałowe a zwolnienia podatkowe | str. 261
- 5.9. Podsumowanie | str. 268

Rozdział 6

Fundacje w odrębnych strukturach biznesowych | str. 271

- 6.1. Uwagi wstępne | str. 271
- 6.2. Formalne aspekty koncentracji | str. 275
 - 6.2.1. Postanowienia statutu | str. 275
 - 6.2.2. Cel fundacji a jej udział w zgrupowaniach gospodarczych | str. 278

- 6.2.3. Rola nadzoru w fundacji tworzącej zgrupowanie gospodarcze | str. 280
- 6.3. Fundacja jako wspólnik innego podmiotu prawnego | str. 281
 - 6.3.1. Powiązania kapitałowe a prowadzenie działalności gospodarczej | str. 281
 - 6.3.2. Konsekwencje powiązań kapitałowych fundacji z przedsiębiorcami | str. 284
 - 6.3.3. Udział fundacji w spółce osobowej | str. 286
 - 6.3.4. Fundacja jako komplementariusz w spółce komandytowej | str. 291
 - 6.3.5. Fundacja jako wspólnik w spółce kapitałowej | str. 297
- 6.4. Fundacja w szerszej strukturze biznesowej | str. 298
 - 6.4.1. Uwagi ogólne | str. 298
 - 6.4.2. Możliwe role fundacji w zgrupowaniach gospodarczych | str. 303
 - 6.4.3. Współpraca fundacji w ramach zgrupowań gospodarczych | str. 308
 - 6.4.4. Fundacja w holdingu i koncernie | str. 316
- 6.5. Podsumowanie | str. 329

Rozdział 7

Działalność gospodarcza fundacji - wnioski i implikacje | str. 332

- 7.1. Podsumowanie najważniejszych ustaleń i podstawowe wnioski pracy | str. 332
- 7.2. Propozycje i uwagi de lege ferenda | str. 343
 - 7.2.1. Odrębna kategoria fundacji gospodarczych | str. 343
 - 7.2.2. Zmiany w preferencjach podatkowych | str. 350
 - 7.2.3. Uwagi do istniejących rozwiązań | str. 356
 - 7.2.4. Alternatywny model - zakaz prowadzenia działalności gospodarczej przez fundacje | str. 360
- 7.3. Zakończenie | str. 366

Bibliografia | str. 369